

Αριθμός 5519

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ 2009

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009 (εφεξής «ο Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

ΤΙΤΛΟΣ: Προγράμματα ελέγχου βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων.

Α. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 21 Ιουνίου 2016 οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κοινοποίησαν στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προσχέδιο Μέτρου, με τίτλο «Προγράμματα ελέγχου βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων» (εφεξής «το Μέτρο»).

Β. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ:

1. Αρμόδια Αρχή:

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης (εφεξής «η Αρμόδια Αρχή»).

2. Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου:

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγράμματος επιτήρησης της βρουκέλωσης των βοοειδών και η διατήρηση του καθεστώτος του επίσημα απαλλαγμένου κράτους μέλους από τη βρουκέλωση των αιγοπροβάτων, σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 64/432/ΕΟΚ-βοοειδή¹, Οδηγία 91/68/ΕΟΚ² και Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/129³ της Επιτροπής – αιγοπρόβατα). Συγκεκριμένα, στόχος του Μέτρου, είναι η κάλυψη των δαπανών για δειγματοληψίες και εργαστηριακές αναλύσεις καθώς και η παραχώρηση αποζημιώσεων στους κτηνοτρόφους για τις κατασχέσεις ζώων που γίνονται στα πλαίσια της εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης για την πρόληψη και εκρίζωση των νόσων ζώων. Οι ασθένειες περιλαμβάνονται τόσο στον κατάλογο ασθενειών των ζώων που θέσπισε ο Παγκόσμιος Οργανισμός για την υγεία των ζώων όσο και στις ασθένειες των ζώων και τις ζωνόσους που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II του Κανονισμού (ΕΕ) 652/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴. Η απομάκρυνση και καταστροφή των νεκρών ζώων θα γίνεται με βάση το κοινοποιηθέν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής «η Επιτροπή») καθεστώς ενίσχυσης με αρ. SA. 40582 (2015/XA).

3. Δικαιούχοι:

Οι αγελαδοτρόφοι και οι αιγοπροβατοτρόφοι που δραστηριοποιούνται σε περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, στις εκμεταλλεύσεις των οποίων δημιουργείται η υποψία για ύπαρξη της νόσου ή στις οποίες επιβεβαιώνεται η ύπαρξη της νόσου.

4. Νομική βάση του Μέτρου:

- Το Άρθρο 03 207 – «Αγορά Αναλωσίμων, Προμηθειών και Εξοπλισμού» της υποομάδας δαπανών 03200 και το Άρθρο 04 610 – «Αποζημιώσεις κτηνοτρόφων» της υποομάδας 04601 του περί του Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015.
- Ο περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος του 2004 (Ν 149(Ι)/2004).
- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως 2004.
- Τα περί της Καταπολέμησης και Εξάλειψης της Βρουκέλωσης, Φυματίωσης και Ενζωτικής Λεύκωσης των Βοοειδών Διατάγματα του 2001 έως 2012. (Κ.Δ.Π. 14/2002, Κ.Δ.Π. 725/2003, Κ.Δ.Π. 309/2012).
- Το περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα για τον Έλεγχο της Βρουκέλωσης των Αιγοπροβάτων) Διάταγμα του 2016 (Κ.Δ.Π. 172/2016).
- Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/129 της Επιτροπής της 26^{ης} Ιανουαρίου 2015 για την τροποποίηση του Παραρτήματος I της απόφασης 93/52/ΕΟΚ όσον αφορά την αναγνώριση της Κύπρου ως χώρας επίσημα απαλλαγμένης από τη βρουκέλωση (*B. melitensis*).

¹ Οδηγία του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουνίου 1964 περί προβλημάτων υγειονομικού ελέγχου στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών (64/432/ΕΟΚ).

² Οδηγία του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιανουαρίου 1991 σχετικά με το καθεστώς υγειονομικού ελέγχου που διέπει το ενδοκοινοτικό εμπόριο αιγοπροβάτων (91/68/ΕΟΚ).

³ Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/129 της Επιτροπής της 26^{ης} Ιανουαρίου 2015 για την τροποποίηση του παραρτήματος I της απόφασης 93/52/ΕΟΚ όσον αφορά την αναγνώριση της Κύπρου ως χώρας επίσημα απαλλαγμένης από τη βρουκέλωση (*B. melitensis*).

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για τη θέσπιση διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών που αφορούν, αφενός, τη διατροφική αλυσίδα, την υγεία των ζώων και την καλή μεταχείριση των ζώων και, αφετέρου, την υγεία των φυτών και το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό, για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 98/56/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ και 2008/90/ΕΚ, των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 178/2002, (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και (ΕΚ) αριθ. 396/2005, της οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 66/399/ΕΟΚ, 76/894/ΕΟΚ και 2009/470/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 189, της 27.6.2014, σ.1) (εφεξής ο «Κανονισμός 652/2014»).

5. Προϋπολογισμός του Μέτρου:

Το ύψος του προϋπολογισμού ανέρχεται στις €32.035 για τη βρουκέλωση βοοειδών και €127.847 για τη βρουκέλωση αιγοπροβάτων, το οποίο στο σύνολο ανέρχεται στις €159.882.

6. Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

(α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας των ζώων που κατάσχονται λόγω του ότι είναι θετικά ή ύποπτα στην ασθένεια, με βάση την αγοραία αξία των ζώων την ημέρα της κατάσχεσής τους.

(β) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

(γ) Κάλυψη 100% των δαπανών για δειγματοληψίες αίματος και γάλακτος.

7. Διάρκεια Μέτρου:

Το Μέτρο προβλέπεται ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του την 1/8/2016, με διάρκεια μέχρι την 31/12/2020.

Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «η ΣΛΕΕ»). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 10 του Νόμου η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 9 Α (α) του Νόμου στον Έφορο για έγκριση και αυτό δεν τίθεται σε ισχύ εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε στην εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 10 απόφασή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Το Άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ αναφέρει ότι «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

1. Ύπαρξη ενίσχυσης:

Το κοινοποιηθέν Μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ως επεξηγείται κατωτέρω:

- (α) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση θα παρέχεται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, δηλαδή από φορέα του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «Δημόσιο» σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
- (β) Συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση, που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις, σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα, το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Το Μέτρο συνιστά άμεσο οικονομικό όφελος για όλους τους κτηνοτρόφους που δραστηριοποιούνται στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία και προκύπτει είτε από αποζημίωση για ζωικό κεφάλαιο, που επηρεάστηκε από την ασθένεια που καλύπτει το Μέτρο είτε από την παροχή δωρεάν υπηρεσιών συλλογής και εργαστηριακής εξέτασης δειγμάτων, στο πλαίσιο προγράμματος ελέγχου, επιτήρησης και εκρίζωσης της νόσου που καλύπτει το Μέτρο.
- (γ) Συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση/αποζημίωση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται σε κατόχους κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, οι οποίες θα επηρεαστούν από την ασθένεια που καλύπτει το Μέτρο.
- (δ) Επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε ορισμένους κτηνοτρόφους και επειδή οι ενισχύσεις αυτές αποτελούν πλεονέκτημα ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών τους κρίνεται ότι οι εν λόγω ενισχύσεις δύνατο να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Ένωσης αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, θεωρείται ότι νοθεύει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

2. Συμβατότητα του Μέτρου με Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014:

Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25^{ης} Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ⁵ (εφεξής «ο Κανονισμός 702/2014»).

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού 702/2014, τα καθεστάτα ενισχύσεων συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, νοουμένου ότι οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I του Κανονισμού, καθώς και τις ειδικές προϋποθέσεις για την εκάστοτε κατηγορία ενισχύσεων που προβλέπεται στο Κεφάλαιο III του Κανονισμού.

⁵ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L193, της 1.7.2014, σ.1.

(α) Αξιολόγηση του Μέτρου με βάση το Κεφάλαιο I του Κανονισμού 702/2014 – Κοινές Διατάξεις

i. Πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού

Η παράγραφος 1 α) του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 καθορίζει ότι αυτός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) οι οποίες δραστηριοποιούνται στο γεωργικό τομέα, δηλαδή την πρωτογενή παραγωγή, τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση τα άρθρα 14 έως 18, 23 και 25 έως 28 τα οποία εφαρμόζονται μόνο στις ΜΜΕ οι οποίες δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή. Στο Μέτρο έχει περιληφθεί η πρόνοια αυτή καθώς και σχετική παραπομπή στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (εφεξής «η Σύσταση για τις ΜΜΕ»)⁶. Με βάση σχετικές πρόνοιες του Μέτρου, αυτό εφαρμόζεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων ενώ αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εμπορίας ή/και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (όπως π.χ. ζωέμποροι, κρεοπωλεία).

Επίσης, κατ' εφαρμογή των παραγράφων 5 και 6 του Κανονισμού 702/2014, το Μέτρο αποκλείει ρητά από το πεδίο εφαρμογής του τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που έλαβαν στο παρελθόν μη συμβατή ενίσχυση που δεν έχει ακόμη επιστραφεί, προσαυξημένη με τόκους υπερημερίας, για όσο χρονικό διάστημα δεν έχει επιστραφεί ή που δεν έχει κατατεθεί σε μπλοκαρισμένο λογαριασμό που έχει δημιουργήσει η Αρμόδια Αρχή για το σκοπό αυτό. Σημειώνεται ότι ο όρος «προβληματική επιχείρηση» ορίζεται στην παράγραφο 14 του άρθρου 2 του Κανονισμού, ως η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις απαριθμούμενες στον εν λόγω ορισμό προϋποθέσεις. Ωστόσο, εξαιρούνται της πιο πάνω απαγόρευσης με βάση το εδάφιο α) της παραγράφου 6 του άρθρου 1, ενισχύσεις που χορηγούνται, μεταξύ άλλων, για την κάλυψη των δαπανών εξάλειψης ασθενειών των ζώων σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 8 του Κανονισμού 702/2014. Σημειώνεται ότι αναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της Αρμόδιας Αρχής να προσθέσει στο Μέτρο την εξαίρεση αυτή.

Περαιτέρω κρίνεται ότι τόσο οι ενισχύσεις που προβλέπει το Μέτρο, αυτές καθαυτές όσο και οι όροι που τις συνοδεύουν και η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, συνάδουν με το δικαίωμα της Ένωσης και δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 7 του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014.

ii. Διαφάνεια των ενισχύσεων

Κατ' αρχάς κρίνεται ότι το Μέτρο προβλέπει διαφανείς ενισχύσεις δηλαδή ενισχύσεις των οποίων μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, χωρίς να είναι αναγκαία η διενέργεια αξιολόγησης κινδύνου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Κανονισμού 702/2014. Ως «ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης» στην παράγραφο 20 του άρθρου 2 του Κανονισμού 702/2014 ορίζεται το «ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων».

Στο Μέτρο καθορίζεται εκ των προτέρων το συνολικό κόστος ειδικά ως προς τις δαπάνες που αφορούν δειγματοληψία και εργαστηριακές αναλύσεις, ενώ ως προς τις αποζημιώσεις προς τους δικαιούχους για θανατώσεις και κατασχέσεις ζώων για τις οποίες δεν προβλέπεται το συνολικό κόστος, τίθεται ως όρος ο υπολογισμός της αποζημίωσης να γίνεται με βάση την αγοραία αξία των ζώων κατά την ημέρα της κατάσχεσης ή λήψης τους.

Όσον αφορά για τον υπολογισμό του ύψους των επιλέξιμων δαπανών, σημειώνονται τα εξής:

Ο ως άνω Κανονισμός δεν καθορίζει συγκεκριμένη μέθοδο υπολογισμού ούτε αποσαφηνίζει την έννοια της «αγοραίας αξίας». Επίσης, ο Έφορος δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει με ακρίβεια εάν οι αναφορές στο Μέτρο σε ποσά που αντιστοιχούν στην αγοραία αξία των ζώων αποκλίνουν από την πραγματική αγοραία αξία τους ώστε να κριθεί εάν ανταποκρίνονται στις πρόνοιες του Κανονισμού 702/2014. Η Αρμόδια Αρχή φροντίζει ώστε ο υπολογισμός της αποζημίωσης να γίνεται με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε υπεραποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους, δηλαδή η ένταση της ενίσχυσης να μην ξεπερνά το 100% της ζημιάς.

Περαιτέρω, όπου προβλέπεται ότι η Αρμόδια Αρχή δύναται να προσφύγει στην αγορά υπηρεσιών ή υλικών από τρίτους (π.χ. για υλικά δειγματοληψίας, εργαστηριακές αναλύσεις), σε περίπτωση που αυτά δεν εξασφαλίζονται κατ' εφαρμογή της περί Δημοσίων Συμβάσεων Νομοθεσίας, θα πρέπει να εξασφαλίζονται με τις πλέον συμφέρουσες τιμές για την Αρμόδια Αρχή. Σε διαφορετική περίπτωση θα προκύπτει ζήτημα μη συμβατής κρατικής ενίσχυσης προς αυτούς, αφού πρόκειται για οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή προσφορά αγαθών ή/και παροχή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.

iii. Χαρακτήρας κινήτρου

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού 702/2014, ο Κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε ενισχύσεις που έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Κατά παρέκκλιση των προνοιών αυτών, σύμφωνα με την παράγραφο 5 (δ) του ίδιου άρθρου, δεν απαιτείται να έχουν, ούτε θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, οι ενισχύσεις για την αποζημίωση των δαπανών για την εκρίζωση ασθενειών των ζώων «όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 26 παράγραφοι 9 και 10».

iv. Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού 702/2014 για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία υπολογίζονται πριν από την έκπτωση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Το Μέτρο συμμορφώνεται με την απαίτηση αυτή. Στο ίδιο άρθρο του Κανονισμού 702/2014 απαιτείται όπως οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα. Οι πρόνοιες του Μέτρου με τις οποίες προσδιορίζονται οι επιλέξιμες δαπάνες και η μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους των επιλέξιμων

⁶ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L124 της 20.5.2003, σ. 36.

δαπανών πληρούν την απαίτηση αυτή του Κανονισμού νοούμενου ότι θα ληφθούν υπόψη οι ως άνω επισημάνσεις μου για τον υπολογισμό του κόστους.

v. Σώρευση

Η πρόνοια του Μέτρου που ρυθμίζει τη σώρευση ενισχύσεων κρίνεται ως σύμφωνη με το άρθρο 8 του Κανονισμού 702/2014 βάσει του οποίου δεν επιτρέπεται ο δικαιούχος ενίσχυσης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες να λαμβάνει κρατικές ενισχύσεις ή ενωσιακή χρηματοδότηση που τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των κρατών μελών ή ενισχύσεις de minimis και που υπερβαίνουν στο σύνολο τους τις ανώτατες εντάσεις ενίσχυσης και τα ανώτατα ποσά ενίσχυσης που καθορίζονται στο Κεφάλαιο III του Κανονισμού αυτού.

vi. Δημοσίευση και ενημέρωση

Το Μέτρο θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις δημοσιότητας και ενημέρωσης που προβλέπονται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 702/2014 οι οποίες αφορούν στη δημοσίευση σε εθνικό ενιαίο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις συνοπτικών πληροφοριών για το Μέτρο στην τυποποιημένη μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα II του Κανονισμού καθώς και του πλήρους κειμένου του ή συνδέσμου που οδηγεί προς αυτά, το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και τα οποία θα πρέπει να παραμένουν διαθέσιμα επί τουλάχιστον 10 έτη από την εν λόγω ημερομηνία. Ο διαδικτυακός σύνδεσμος που οδηγεί στο πλήρες κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή στο έντυπο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα II του Κανονισμού ή αμέσως μόλις αυτό καταστεί εφικτό εφόσον δεν είχε περιληφθεί στο έντυπο αυτό. Θα πρέπει επίσης να δημοσιεύεται κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται στα πλαίσια του Μέτρου εφόσον αυτή υπερβαίνει τις €60.000. Ως εκ τούτου η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να ενσωματώσει ανάλογες πρόνοιες στο Μέτρο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, το πλήρες κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να περιέχει ρητή παραπομπή στον Κανονισμό 702/2014, με αναφορά του τίτλου του και των στοιχείων δημοσίευσης του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις ειδικές διατάξεις του Κεφαλαίου III του Κανονισμού τις οποίες αφορά ή εν λόγω πράξη ή στην εθνική νομοθεσία με την οποία εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού αυτού.

(β) Αξιολόγηση του Μέτρου με βάση τις προϋποθέσεις του Ειδικού Μέρους του Κεφαλαίου III του Κανονισμού 702/2014 –Κατηγορίες Ενισχύσεων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014 ενισχύσεις σε ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή για τις δαπάνες πρόληψης, ελέγχου και εξάλειψης ασθενειών των ζώων και για την αποζημίωση των εν λόγω επιχειρήσεων για τις ζημιές που προκαλούνται από ασθένειες ζώων, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στο Άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2 έως 13 του άρθρου αυτού καθώς και τις προϋποθέσεις του κεφαλαίου I.

Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται με βάση το Μέτρο αφορούν συγκεκριμένη ασθένεια των ζώων για την οποία υφίστανται, σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο, νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις. Επίσης, οι ενισχύσεις καταβάλλονται στο πλαίσιο δημόσιου προγράμματος σε εθνικό επίπεδο για την πρόληψη, τον έλεγχο ή την εξάλειψη της σχετικής ασθένειας των ζώων. Παρατίθεται δε στο Μέτρο περιγραφή του τρόπου πρόληψης, ελέγχου και εξάλειψης της ασθένειας. Ως εκ τούτου το Μέτρο κρίνεται σύμφωνο με την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014.

Το Μέτρο προνοεί ότι οι ενισχύσεις δε θα αφορούν μέτρα των οποίων το κόστος σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία βαρύνει τον δικαιούχο και έτσι το Μέτρο συμμορφώνεται με το σχετική διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014.

Η ασθένεια στην οποία αφορά το Μέτρο περιλαμβάνεται στον κατάλογο ασθενειών των ζώων του Παγκόσμιου Οργανισμού για την υγεία των ζώων, κυρίως δε στις ασθένειες των ζώων που απαριθμούνται στα Παραρτήματα του Κανονισμού 652/2014. Ως εκ τούτου, πληροίται η προϋπόθεση που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014.

Επίσης, στο Μέτρο προβλέπεται ότι οι ενισχύσεις θα καταβάλλονται απευθείας στους δικαιούχους, ως προβλέπεται και στην παράγραφο 5 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014.

Οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από το Μέτρο και που αφορούν δειγματοληψίες, εργαστηριακές αναλύσεις και δαπάνες για τις κατασχέσεις ζώων, εμπίπτουν στις πρόνοιες της παραγράφου 7 του άρθρου 26. Οι επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται από το Μέτρο και που αφορούν τα μέτρα ελέγχου και εξάλειψης της ασθένειας ζώων, κρίνονται σύμφωνες και με τις επιλέξιμες δαπάνες της παραγράφου 8 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014.

Σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, όσον αφορά τις ενισχύσεις για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από ασθένειες ζώων, η αποζημίωση πρέπει να υπολογίζεται με βάση την αγοραία αξία των ζώων που έχουν σφαγεί, θανατωθεί ή πεθάνει από την ασθένεια των ζώων στο πλαίσιο δημόσιου προγράμματος ή μέτρου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) του ίδιου άρθρου. Η αγοραία αξία καθορίζεται με βάση την αξία των ζώων, αμέσως πριν δημιουργηθεί ή επιβεβαιωθεί οποιαδήποτε υποψία προσβολής από τη ζωική ασθένεια.

Ως εκ τούτου, οι πρόνοιες στο Μέτρο ως προς τον χρόνο καθορισμού της αγοραίας αξίας των ζώων που έχουν κατασχεθεί, για σκοπούς αποζημίωσης των δικαιούχων, οι οποίες καθορίζουν την αγοραία αξία των ζώων την ημέρα της κατάσχεσής τους, θα πρέπει να διορθωθούν ανάλογα στη βάση των πιο πάνω διατάξεων του Κανονισμού. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι ανωτέρω επισημάνσεις μου ως προς την έννοια και τη μεθοδολογία υπολογισμού της «αγοραίας αξίας» προς αποφυγή υπεραποζημίωσης.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 26 του ίδιου Κανονισμού, οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από ασθένεια ζώων πρέπει να περιορίζονται στο κόστος και τις ζημιές που προκαλούνται από αυτή, της οποίας την εμφάνιση η αρμόδια αρχή θα πρέπει να έχει αναγνωρίσει επίσημα.

Σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 26, οι ενισχύσεις που λαμβάνουν οι δικαιούχοι με βάση τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, χορηγούνται σε είδος.

Επίσης κρίνεται σκόπιμο να περιληφθεί στο Μέτρο η πρόνοια της παραγράφου 12 του άρθρου 26 του Κανονισμού, που προβλέπει ότι δε θα χορηγείται καμία μεμονωμένη ενίσχυση όταν διαπιστώνεται ότι η ασθένεια των ζώων προκλήθηκε εσκεμμένα ή από αμέλεια του δικαιούχου. Σημειώνεται ότι με βάση την παράγραφο 12 του άρθρου 2 του Κανονισμού 702/2014, «μεμονωμένη ενίσχυση» είναι η ad hoc ενίσχυση και η ενίσχυση που χορηγείται σε μεμονωμένους δικαιούχους βάσει καθεστώτος ενισχύσεων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, η ένταση της ενίσχυσης περιορίζεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών και από τις αποζημιώσεις που θα χορηγούνται θα αφαιρούνται τα ποσά που εισπράττονται στο πλαίσιο άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέτρων ή ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ως εκ τούτου θα πρέπει να περιληφθεί ανάλογη πρόνοια στο Μέτρο.

Σημειώνεται ότι η συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και καταστροφή των νεκρών ζώων θα γίνεται με βάση το ομώνυμο καθεστώς ενισχύσεων της Αρμόδιας Αρχής το οποίο έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή και έχει λάβει αριθμό υπόθεσης της Επιτροπής SA. 40582 (2015/XA).

Ως προς την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Μέρου, παρατηρείται ότι αυτή θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Απόφασης μου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 (2) του Νόμου. Ως εκ τούτου, τυχόν ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί πριν την ημερομηνία αυτή και έως το χρόνο που η Αρμόδια Αρχή ξεκίνησε την εφαρμογή τους θα πρέπει είτε να λογιστούν ως ενισχύσεις de minimis με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 είτε να κοινοποιηθούν ως καθεστώς ενισχύσεων, μέσω του Γραφείου μου, στην Επιτροπή για αξιολόγηση και έγκριση με βάση το Άρθρο 108 της ΣΛΕΕ. Σημειώνεται ότι η ημερομηνία λήξης του Μέρου είναι σύμφωνη με την περίοδο ισχύος του Κανονισμού 702/2014, που είναι η 31η Δεκεμβρίου 2020.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13^{ης} Ιουλίου 2015, και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής, της 25^{ης} Ιουνίου 2014, κρίνεται ότι το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις και, ως εκ τούτου, μπορεί να εγκριθεί. Ωστόσο η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να λάβει υπόψη τις υποδείξεις του διατακτικού της παρούσας Απόφασης.

Δ. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ:

1. Το Μέτρο πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και συνιστά κρατική ενίσχυση.
2. Το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής, της 25^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, εγκρίνεται από τον Έφορο υπό τον όρο ότι θα ληφθούν υπόψη οι πιο κάτω επισημάνσεις, με βάση τις οποίες η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να προβεί στις ανάλογες τροποποιήσεις/προσαρμογές του Μέρου πριν την εφαρμογή του:
 - (α) Σύμφωνα με την παράγραφο 6 (α) του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 ανατίθεται στη διακριτική ευχέρεια της Αρμόδιας Αρχής να χορηγεί ενισχύσεις για δαπάνες εξάλειψης της ασθένειας και σε προβληματικές επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου είναι δυνατή η προσθήκη ανάλογης εξαίρεσης στο Μέτρο.
 - (β) Όπου προβλέπεται στο Μέτρο αποζημίωση των δικαιούχων, αυτή θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε υπεραποζημίωση, δηλαδή η ένταση της ενίσχυσης να μην είναι πέραν του 100%. Η αγοραία αξία να καθορίζεται όπως προνοείται στην παράγραφο 9 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, με βάση την αξία των ζώων, αμέσως πριν δημιουργηθεί ή επιβεβαιωθεί οποιαδήποτε υποψία προσβολής από τη ζωική ασθένεια.
 - (γ) Όπου προβλέπεται ή παρίσταται ανάγκη η Αρμόδια Αρχή θα μπορεί να προσφύγει στην αγορά υπηρεσιών ή υλικών από τρίτους (π.χ. υλικά δειγματοληψίας, εργαστηριακές αναλύσεις), και σε περίπτωση που αυτά δεν εξασφαλίζονται κατ' εφαρμογή της περί Δημοσίων Συμβάσεων Νομοθεσίας, θα πρέπει να εξασφαλίζονται με τις πλέον συμφέρουσες τιμές για την Αρμόδια Αρχή.
 - (δ) Ο διαδικτυακός σύνδεσμος με το πλήρες κείμενο του Μέρου θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή. Θα πρέπει επίσης να δημοσιεύεται στο διαδικτυακό χώρο όπου θα αναρτηθεί το Μέτρο κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται στα πλαίσια του Μέρου εφόσον αυτή υπερβαίνει τις €60.000.

(ε) Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 (α) (i) του Κανονισμού 702/2014, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέτρου οποιεσδήποτε δραστηριότητες πέραν της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων με βάση (όπως π.χ. κρεοπωλεία, ζώα σε ζωολογικούς κήπους ή που χρησιμοποιούνται για ιπποδρομίες).

(στ) Στο Μέτρο θα πρέπει να προστεθεί πρόνοια με βάση την παράγραφο 12 του άρθρου 26 ότι δεν θα χορηγείται καμία μεμονωμένη ενίσχυση όταν διαπιστώνεται ότι η ασθένεια των ζώων προκλήθηκε εσκεμμένα ή από αμέλεια του δικαιούχου. Με βάση την παράγραφο 12 του άρθρου 2 του Κανονισμού 702/2014, ως «μεμονωμένη ενίσχυση» νοείται η ad hoc ενίσχυση ή η «ενίσχυση που χορηγείται σε μεμονωμένους δικαιούχους βάσει καθεστώτος ενισχύσεων».

(ζ) Ως προς την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Μέτρου, αυτή θα πρέπει, να τροποποιηθεί ώστε να αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Απόφασης μου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σύμφωνα το άρθρο 10 (2) του Νόμου. Ως εκ τούτου, τυχόν ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί πριν την ημερομηνία αυτή και έως το χρόνο που η Αρμόδια Αρχή ξεκίνησε την εφαρμογή τους θα πρέπει είτε να λογιστούν ως ενισχύσεις de minimis με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 είτε να κοινοποιηθούν ως καθεστώτος ενισχύσεων, μέσω του Γραφείου μου, στην Επιτροπή για αξιολόγηση και έγκριση με βάση το Άρθρο 108 της ΣΛΕΕ.

3. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ,
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Λευκωσία 5 Σεπτεμβρίου, 2016.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.005.366 (907.2.3.23.1/7.1.12)